

GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV
 GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV

Curs / Curso

2024-2025

1 Dades d'identificació de l'assignatura <i>Datos de identificación de la asignatura</i>					
Nom de l'assignatura <i>Nombre de la asignatura</i>	GUIÓ IL·LUSTRAT (STORYBOARD)				
Crèdits ECTS <i>Créditos ECTS</i>	4	Curs <i>Curso</i>	2n	Semestre <i>Semestre</i>	Primer
Tipus de formació <i>Tipo de formación</i> bàsica, específica, optativa <i>básica, específica, optativa</i>	EC	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura <i>Idioma/s en que se imparte la asignatura</i>		Valencià/Castellà	
Matèria <i>Materia</i>	Llenguatges i tècniques de representació i comunicació				
Títol Superior <i>Título Superior</i>	Grau en Ensenyaments Artístics Superiors de Disseny				
Especialitat <i>Especialidad</i>	Disseny Gràfic, itinerari Disseny Aplicat a l'Animació				
Centre <i>Centro</i>	Escola d'Art i Superior de Disseny d'Alcoi				
Departament <i>Departamento</i>	Ciències aplicades i tecnologia				
Professorat <i>Profesorado</i>	Alex Seguí Gràcia Sarrión				
e-mail <i>e-mail</i>	sarriong@easdalcoi.es a.seguiruz@edu.gva.es				

1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació <i>Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación</i>
<p>L'<i>storyboard</i> s'ha convertit en una eina molt important en la producció de qualsevol producte audiovisual. Encara que el seu ús és imprescindible en els camps de la publicitat i l'animació, cada vegada són més els directors i directores que treballen la previsualització de les seues futures pel·lícules mitjançant la realització d'un <i>storyboard</i>.</p> <p>Aquesta representació gràfica del guió, resulta molt útil tant a cineastes com als diferents equips artístics que participen en la producció d'un film o spot publicitari, abaratint costos i aprofitant millor els recursos i temps de realització.</p> <p>Amb aquesta assignatura es vol que, per una banda, l'alumnat conega quina és la funció d'un <i>storyboard</i> i quins són els seus elements fonamentals i, per altra banda, que aprenga a realitzar <i>storyboards</i> personals, amb una bona qualitat comunicativa i expressiva, que permetran interpretar els aspectes tècnics, discursius i compositius del llenguatge i la narrativa audiovisuals.</p> <p><i>El storyboard se ha convertido en una herramienta muy importante en la producción de cualquier producto audiovisual. Aunque su uso es imprescindible en los campos de la publicidad y la animación, cada vez son más los directores y las directoras que trabajan la previsualización de sus futuras películas mediante la realización de un storyboard.</i></p>

Esta representación gráfica del guion resulta muy útil tanto para los y las cineastas como para los diferentes equipos artísticos que participan en la producción de un film o spot publicitario, abaratando costes y aprovechando mejor los recursos y el tiempo de realización. Con esta asignatura se quiere, por una parte, que el alumnado conozca cual es la función de un storyboard i, por otra parte, que aprenda a realizar storyboards personales, con una buena calidad comunicativa y expresiva, que permitirán interpretar los aspectos técnicos, discursivos i compositivos del lenguaje y la narrativa audiovisual.

1.2 Coneixements previs

Conocimientos previos

Requisits previs, mínims o necessaris per a cursar l'assignatura. Coneixements recomanats i/o relació amb altres assignatures de la mateixa titulació
Requisitos previos, mínimos o necesarios para cursar la asignatura. Conocimientos recomendados y/o relación con otras asignaturas de la misma titulación

Per al seguiment i aprofitament d'aquesta assignatura és necessari, per una banda, el coneixement del llenguatge audiovisual i, per tant, és convenient haver superat positivament l'assignatura de FMA cursada a primer.

Per altra banda, per tal de seguir i aplicar correctament els continguts d'aquesta assignatura, és indispensable conèixer tècniques expressives de dibuix i representació tant de la figura humana com del moviment, dels espais i dels diferents punts de vista. Per aquest motiu, és convenient tindre aprovades les assignatures de *Dibuix i tècniques gràfiques*, *Espai i volum* i *Sistemes de representació*. Totes elles cursades a primer.

És importantíssim també saber llegir i interpretar un guió literari i, per tant, convé haver aprovat les assignatures de *Narrativa audiovisual I* i *Projectes bàsics*, impartides, igualment, a primer.

Para el seguimiento y aprovechamiento de esta asignatura es necesario, por una parte, el conocimiento del lenguaje audiovisual y, por tanto, es conveniente haber superado positivamente la asignatura de FMA cursada en primero.

Por otra parte, para poder seguir y aplicar correctamente los contenidos de esta asignatura, es indispensable conocer las técnicas expresivas del dibujo y la representación, tanto de la figura humana como del movimiento, los espacios y los diferentes puntos de vista. Por este motivo, es conveniente tener aprobadas las asignaturas de "Dibujo y técnicas gráficas", "Espacio y volumen" y "Sistemas de representación". Todas ellas cursadas en primero.

Es importantísimo también saber leer y interpretar un guion literario y, por tanto, conviene haber aprobado las asignaturas de "Narrativa I" y "Proyectos básicos", impartidas, igualmente, en primero.

2 Competències de l'assignatura

Competencias de la asignatura

Segons el Pla d'estudis publicat en ORDRE 9/2021, de 24 de setembre, de la Conselleria d'Innovació, Universitats, Ciència i Societat Digital, les competències de l'assignatura de *Storyboard* són les següents:

Competències transversals i grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cadascuna d'aquestes:

- CT1. Organitzar i planificar el treball de manera eficient i motivadora (prou).
- CT3. Solucionar problemes i prendre decisions que responguen als objectius del treball que es realitza (molt).
- CT5. Comprendre i utilitzar, almenys, una llengua estrangera en l'àmbit del seu desenvolupament professional (un poc).

Competències generals i grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cadascuna d'aquestes:

CG2. Dominar els llenguatges i els recursos expressius de la representació i la comunicació (molt)

CG3. Establir relacions entre el llenguatge formal, el llenguatge simbòlic i la funcionalitat específica (molt).

Competències específiques i grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cadascuna d'aquestes:

CE1. Generar, desenvolupar i materialitzar idees, conceptes i imatges per a programes comunicatius complexos (molt).

CE2. Dominar els recursos formals de l'expressió i la comunicació visual (molt).

CE6. Interrelacionar els llenguatges formal i simbòlic amb la funcionalitat específica (molt).

Según el Plan de estudios publicado en ORDEN 9/2021, de 24 de septiembre, de la Conselleria d'Innovació, Universitats, Ciència i Societat Digital, las competencias de la asignatura de Storyboard son las siguientes:

Competencias transversales y grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada una de ellas:

CT1. Organizar y planificar el trabajo de forma eficiente y motivadora (suficientemente).

CT3. Solucionar problemas y tomar decisiones que respondan a los objetivos del trabajo que se realiza (mucho).

CT5. Comprender y utilizar, al menos, una lengua extranjera en el ámbito de su desarrollo profesional (un poco).

Competencias generales y grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada una de ellas:

CG2. Dominar los lenguajes y recursos expresivos de la representación y la comunicación (mucho)

CG3. Establecer relaciones entre el lenguaje formal, el lenguaje simbólico y la funcionalidad específica (mucho).

Competencias específicas y grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada una de ellas:

CE1. Generar, desarrollar y materializar ideas, conceptos e imágenes para programas comunicativos complejos (mucho).

CE2. Dominar los recursos formales de la expresión y la comunicación visual (mucho).

CE6. Interrelacionar los lenguajes formal y simbólico con la funcionalidad específica (mucho).

3 Resultats d'aprenentatge <i>Resultados de aprendizaje</i>	
RESULTATS D'APRENENTATGE <i>RESULTADOS DE APRENDIZAJE</i>	COMPETÈNCIES RELACIONADES <i>COMPETENCIAS RELACIONADAS</i>
<p>Al finalitzar l'assignatura i haver-la superat positivament, l'alumnat serà capaç de:</p> <p>RA1. Interpreta, representa i comunica, mitjançant el dibuix i les tècniques gràfiques, la història descrita en el guió i la seua posada en escena, segons les indicacions del director o directora i les necessitats de cadascú dels departaments artístics.</p> <p>RA2. Posa en pràctica els coneixements de llenguatge audiovisual mitjançant els recursos formals d'expressió i la seua experimentació personal.</p> <p>RA3. Pren decisions expressives per tal de solucionar problemes de representació i comunicació i aconseguir els objectius establerts prèviament, tenint en compte la seua finalitat dins del procés productiu de l'audiovisual.</p> <p><i>Al finalizar la asignatura y haberla superado positivamente, el alumnado será capaz de:</i></p> <p><i>RA1. Interpreta, representa y comunica, mediante el dibujo y las técnicas gráficas, la historia descrita en el guion y su puesta en escena, según las indicaciones del director o directora y las necesidades de cada uno de los departamentos artísticos.</i></p> <p><i>RA2. Posa en práctica los conocimientos de lenguaje audiovisual mediante los recursos formales de expresión y su experimentación personal.</i></p> <p><i>RA3. Toma decisiones expresivas para solucionar problemas de representación y comunicación y conseguir los objetivos establecidos previamente, teniendo en cuenta su finalidad dentro del proceso productivo del audiovisual.</i></p>	<p>CT1, CG2, CT5, CG3, CE1, CE2, CE6</p> <p>CT1, CT5, CG2, CG3, CE1, CE2, CE6</p> <p>CT1, CT3, CG2, CG3, CE1, CE2, CE6</p> <p><i>CT1, CG2, CT5, CG3, CE1, CE2, CE6</i></p> <p><i>CT1, CT5, CG2, CG3, CE1, CE2, CE6</i></p> <p><i>CT1, CT3, CG2, CG3, CE1, CE2, CE6</i></p>

4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge <i>Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje</i>	
Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes,... <i>Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas,...</i>	Planificació temporal <i>Planificación temporal</i>
<p>BLOC 1. Conceptes bàsics</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ U1. L'<i>storyboard</i>: origen, funció i elements. ○ U2. Tipologia de <i>storyboard</i>. Nivells d'acabat i tècniques. <p>BLOC 2. Llenguatge audiovisual i posada en escena.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ U3. Elements: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Format d'imatge ▪ Tipologia de plànol (mida i angulació) ▪ Valor del plànol: composició, interacció i funció dramàtica. ▪ Òptica: profunditat de camp, superposició de plans ▪ Il·luminació. 	<p>Setembre</p> <p>Octubre-novembre</p>

<ul style="list-style-type: none"> ○ U4. Identificació i representació gràfica del moviment de personatges, objectes i càmera. ○ U5. Representació del ritme de muntatge i la continuïtat visual. <p>BLOC 3. Posada en pràctica.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ U6. Del guió literari al guió gràfic. ○ U7. L'animàtica. <p><i>BLOQUE 1. Conceptos básicos</i></p> <p><i>o U1. El storyboard: origen, función y elementos.</i> <i>o U2. Tipología de storyboard. Niveles de acabado y técnicas.</i></p> <p><i>BLOQUE 2. Lenguaje audiovisual y puesta en escena.</i></p> <p><i>o U3. Elementos:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Formato de imagen</i> ▪ <i>Tipología de plano (tamaño y angulación)</i> ▪ <i>Valor del plano: composición, interacción y función dramática.</i> ▪ <i>Óptica: profundidad de campo, superposición de planos</i> ▪ <i>Iluminación.</i> <p><i>o U4. Identificación y representación gráfica del movimiento de personajes, objetos y cámara.</i></p> <p><i>o U5. Representación del ritmo de montaje y continuidad visual.</i></p> <p><i>BLOQUE 3. Puesta en práctica.</i></p> <p><i>o U6. Del guion literario al guion gráfico.</i> <i>o U7. La animática.</i></p>	<p>Novembre-desembre-gener</p> <p>Setembre</p> <p>Octubre-novembre</p> <p>Novembre-desembre-gener</p>
--	---

<h2 style="margin: 0;">5 Activitats formatives</h2> <h3 style="margin: 0;"><i>Actividades formativas</i></h3>			
<h3 style="margin: 0;">5.1 Activitats de treball presencials</h3> <h4 style="margin: 0;"><i>Actividades de trabajo presenciales</i></h4>			
ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
<p>Classe presencial <i>Clase presencial</i></p>	<p>Exposició de continguts per part del professorat o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula.</p> <p><i>Exposición de contenidos por parte del profesorado o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.</i></p>	<p>RA1, RA2, RA3</p>	<p>10</p>
<p>Classes pràctiques <i>Clases prácticas</i></p>	<p>Sessions de treball en grup supervisades pel professorat. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc.</p> <p>Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne.</p> <p><i>Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesorado. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/representaciones/audiciones..., búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc. Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.</i></p>	<p>RA1, RA2, RA3</p>	<p>42</p>
<p>Exposició treball en grup <i>Exposición trabajo en grupo</i></p>	<p>Aplicació de coneixements interdisciplinaris.</p> <p><i>Aplicación de conocimientos interdisciplinares.</i></p>	<p>RA1, RA2, RA3</p>	<p>3</p>

Tutoria <i>Tutoría</i>	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, talleres, lectures, realització de treballs, projectes, etc. <i>Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.</i>	RA1, RA2,RA3	5
Avaluació <i>Evaluación</i>	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. <i>Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.</i>	RA1, RA2,RA3	--
SUBTOTAL			60

5.2 Activitats de treball autònom

Actividades de trabajo autónomo

ACTIVITATS <i>ACTIVIDADES</i>	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Treball autònom <i>Trabajo autónomo</i>	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	RA1, RA2,RA3	15
Estudi pràctic <i>Estudio práctico</i>	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	RA1, RA2,RA3	20
Activitats complementàries <i>Actividades complementarias</i>	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congressos, conferències,... <i>Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias,...</i>	RA1, RA2,RA3	5
SUBTOTAL			40
TOTAL			100

6 Sistema d'avaluació i qualificació

Sistema de evaluación y calificación

6.1 Instruments d'avaluació

Instrumentos de evaluación

Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals,...), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, quaderns d'observació, portafolio,...

Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales,...), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio,...

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ <i>INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN</i>	Resultats d'Aprenentatge avaluats <i>Resultados de Aprendizaje evaluados</i>	Percentatge atorgat (%) <i>Porcentaje otorgado (%)</i>
a) - Anàlisi de pel·lícules i espots publicitaris (individual i/o en grup) - Treball pràctics individuals (dibuix, planificació, interpretació visual del guió, etc) - Lectura i aplicació de textos (llibres, articles, guions, etc)	RA1, RA2, RA3	40%
b) - Projectes (individuals i/o en grup) amb exposició oral		55%
c) - Notes d'observació - Actitud i participació activa en classe		5%

<p>a)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anàlisis de pel·lícules y spots publicitaris (individual y/o en grupo) - Trabajo prácticos individuales (dibujo, planificación, interpretación visual del guión, etc) - Lectura y aplicación de textos (libros, artículos, guiones, etc) <p>b)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Proyectos (individuales y/o en grupo) con exposición oral <p>c)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Notas de observación - Actitud y participación activa en clase 	RA1, RA2, RA3	<p>40%</p> <p>55%</p> <p>5%</p>
--	---------------	---------------------------------

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega

Criterios de evaluación y fechas de entrega

El procés d'avaluació es desenvoluparà mitjançant l'avaluació continua de caràcter formatiu. La valoració dels resultats d'aprenentatge estarà en relació amb el nivell d'adquisició i consolidació de les competències definides en la Guia Docent de l'assignatura.

Al ser obligatòria l'assistència a classe, les faltes hauran de ser degudament justificades.

Per tindre accés a l'avaluació continua, l'alumnat haurà d'assistir al 80% de les classes i el professorat establirà mecanismes de control d'assistència.

En el cas de sobrepassar el 20% d'absències permeses en l'assignatura, l'alumnat perdrà el dret d'avaluació continua. En aquest cas, per poder ser avaluat en la primera convocatòria, haurà de realitzar una prova de caràcter teòric-pràctic que permeta al professorat comprovar els coneixements i capacitats adquirits per l'alumnat. Abans de realitzar aquesta prova, s'haurà de fer entrega de tots els exercicis i/o treballs realitzats en l'assignatura al llarg del curs.

Com a criteris generals d'avaluació, es valorarà el compliment de les condicions bàsiques del procés d'elaboració, l'aplicació dels coneixements apresos, la capacitat comunicativa de la solució proposada, la qualitat tècnica i formal del seu acabat, la creativitat i originalitat del plantejament, el disseny, la capacitat d'experimentació i investigació al llarg del procés, l'ús de la perspectiva de gènere com a element reflexiu i integrador del projecte o treball, l'ús responsable, justificat i proporcionat de les eines d'Intel·ligència Artificial (IA), la consciència crítica per analitzar i avaluar els resultats obtinguts en els seus propis treballs i tot allò establerts com a condicions prèvies.

En els projectes de caràcter grupal, a més a més, es valorarà el respecte a la resta dels components del grup des de la igualtat, la capacitat de coordinació d'aquests, el compliment individual del rol que l'alumne o alumna haja adoptat i la seua contribució individual al treball elaborat.

Pel que fa a l'avaluació dels projectes en grup, aquesta serà individual. Per poder assegurar una avaluació justa, es realitzarà un seguiment del treball i de les aportacions de cada component del grup. Per aquest motiu, és possible que les notes siguin diverses per a cadascú dels membres.

Els projectes s'exposaran a l'aula com a justificació final del resultat obtingut en la proposta i per poder compartir, amb la resta del grup, les conclusions obtingudes.

Les especificacions dels diferents treballs (individuals o en grup), així com els criteris d'avaluació d'aquests, seran explicat a classe i/o publicats a l'aula virtual de l'assignatura.

Els treballs que, per les seues característiques, s'hagen de presentar de forma online, es farà sempre dins dels terminis establerts i correctament identificats. Si el treball es presenta amb retard i/o no està degudament identificat, no serà avaluat. A més a més, per poder ser avaluats, els treballs han de tindre un seguiment en les hores de l'assignatura per part del professorat implicat.

Els resultats obtinguts per l'alumne en l'assignatura es qualificaran en funció de la següent escala numèrica de 0 a 10, amb expressió d'un decimal:

- 0-4,9: Suspens (SS).
- 5,0-6,9: Aprovat (AP).
- 7,0-8,9: Notable (NT).
- 9,0-10: Excel·lent (SB).
- La menció de "Matrícula d'Honor" (MH) podrà ser atorgada a l'alumnat que hagi obtingut una qualificació igual o superior a 9.

Segons el DECRET 117/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament d'organització i funcionament dels centres superiors d'ensenyaments artístics integrats a l'Institut Superior d'Ensenyaments Artístics de la Comunitat Valenciana (ISEACV):

- La matrícula a qualsevol assignatura està limitada a quatre convocatòries. Cada matrícula comporta dues convocatòries d'avaluació, primera i segona, excepte per als casos en què ja s'hagin consumit prèviament tres convocatòries, cas en què tindran dret únicament a la primera convocatòria.
- El "No presentat o No presentada" consumeix convocatòria. L'alumnat podrà sol·licitar a direcció la renúncia a una convocatòria per cada curs acadèmic. La renúncia no suposa pèrdua de convocatòria.
- Per a l'alumnat matriculat des del curs 2022-23, la permanència en una mateixa titulació està limitada a sis anys per a la matrícula completa i a vuit per a la matrícula parcial.
- Quan un alumne o alumna deixi d'assistir sense justificació a totes les assignatures de què s'hagi matriculat durant un període continuat equivalent a un terç del curs escolar es considerarà abandó escolar per part de l'alumne/a. En aquest cas perdrà la condició d'alumne/a, quedant desvinculat/ada dels estudis en els termes que s'especifiquen al punt 5, de l'article 14 del Decret 48/2011, de 6 de maig, del Consell, pel qual es estableix l'ordenació dels ensenyaments artístics superiors. Segons la tipologia del centre es podrà oferir aquesta vacant si hi ha llista d'espera, sempre que en el moment que es determini l'abandonament permeti al nou estudiant l'aprofitament eficaç dels estudis.

Les activitats fraudulentament en els actes d'avaluació (plagi o còpia) seran considerades una demostració inequívoca de falta d'ètica per la qual cosa rebran una qualificació de zero (Suspens).

Per aprovar l'assignatura s'han superar, de forma general, els blocs de continguts i activitats establertes, i aconseguir els objectius marcats.

El proceso de evaluación se desarrollará mediante la evaluación continua de carácter formativo. La valoración de los resultados de aprendizaje estará en relación al nivel de adquisición y consolidación de las competencias definidas en la Guía Docente de la asignatura.

Al ser obligatoria la asistencia a clase, las faltas tendrán que ser debidamente justificadas.

Para tener acceso a la evaluación continua, el alumnado deberá asistir al 80% de las clases y el profesorado establecerá mecanismos de control de asistencia.

En caso de sobrepasar el 20% de ausencias permitidas en la asignatura, el alumnado perderá el derecho de evaluación continua. En este caso, para poder ser evaluado en primera convocatoria,

deberá realizar una prueba de carácter teórico-práctico que permita al profesor comprobar los conocimientos y capacidades adquiridos por el alumnado. Antes de realizar esta prueba, se deberá entregar todos los ejercicios y/o trabajos realizados en la asignatura a lo largo del curso.

Como criterios generales de evaluación, se valorará el cumplimiento de las condiciones básicas del proceso de elaboración, la aplicación de los conocimientos aprendidos, la capacidad comunicativa de la solución propuesta, la calidad técnica y formal de su acabado, su creatividad y originalidad del planteamiento, el diseño, la capacidad de experimentación e investigación a lo largo del proceso, la utilización de la perspectiva de género como elemento reflexivo e integrador del proyecto o trabajo, el uso responsable, justificado y proporcionado de las herramientas de Inteligencia Artificial (IA), la conciencia crítica para analizar y evaluar los resultados obtenidos en sus propios trabajos y todo lo establecido como condiciones previas.

En los proyectos de carácter grupal, además, se valorará el respeto al resto de los componentes del grupo desde la igualdad, su capacidad de coordinación, el cumplimiento individual del rol que el alumno o alumna haya adoptado y su contribución individual al trabajo elaborado.

Por lo que respecta a la evaluación de los proyectos en grupo, ésta será individual. Para asegurar una evaluación justa, se realizará un seguimiento del trabajo y de las aportaciones de cada componente del grupo. Por este motivo, es posible que las notas sean diversas para cada uno de sus miembros.

Los proyectos se expondrán en el aula como justificación final del resultado obtenido en la propuesta y para poder compartir, con el resto del grupo, las conclusiones obtenidas.

Las especificaciones de los diferentes trabajos (individuales o en grupo), así como los criterios de evaluación de éstos, serán explicadas en clase y/o publicados en el aula virtual de la asignatura.

Los trabajos que, por sus características, deban presentarse de forma online, se realizará siempre dentro de los plazos establecidos y correctamente identificados. Si el trabajo se presenta con retraso y/o no está debidamente identificado, no será evaluado. Además, para poder ser evaluados, los trabajos deben tener un seguimiento en las horas de la asignatura por parte del profesorado implicado.

Los resultados obtenidos por el alumno en la asignatura se calificarán en función de la siguiente escala numérica de 0 a 10, con expresión de un decimal:

- 0-4,9: Suspense (SS).
- 5,0-6,9: Aprobado (AP).
- 7,0-8,9: Notable (NT).
- 9,0-10: Excelente (SB).
- La mención de "Matrícula de Honor" (MH) podrá ser otorgada al alumnado que haya obtenido una calificación igual o superior a 9.

Según el DECRETO 117/2022, de 5 de agosto, del Consell, por el cual se aprueba el Reglamento de organización y funcionamiento de los centros superiores de enseñanzas artísticas integradas en el Instituto Superior de Enseñanzas Artísticas de la Comunitat Valenciana (ISEACV):

- La matrícula en cualquier asignatura está limitada a cuatro convocatorias. Cada matrícula comporta dos convocatorias de evaluación, primera y segunda, excepto para los casos en los que ya se hayan consumido previamente tres convocatorias, en cuyo caso tendrán derecho únicamente a la primera convocatoria.
- El "No presentado o No presentada" (NP) consume convocatoria. El alumnado puede solicitar a Dirección la renuncia a una convocatoria por cada curso académico. La renuncia no supone pérdida de convocatoria.

• *Para el alumnado matriculado desde el Curso 2022-23 la permanencia en una misma titulación está limitada a seis años para la matrícula completa, y a ocho para la matrícula parcial.*

• *Cuando un alumno o alumna deje de asistir sin justificación a todas las asignaturas de las que se haya matriculado durante un período continuado equivalente a un tercio del curso escolar se considerará abandono escolar por parte del alumno/a. En este caso perderá la condición de alumno/a, quedando desvinculado/a de los estudios en los términos que se especifican en el punto 5, del artículo 14 del Decreto 48/2011, de 6 de mayo, del Consell, por el que se establece la ordenación de las enseñanzas artísticas superiores. Según la tipología del centro podrá ofrecerse esta vacante si hay lista de espera, siempre que en el momento que se determine el abandono permita al/la nuevo/a estudiante el aprovechamiento eficaz de los estudios.*

Las actividades fraudulentas en los actos de evaluación (plagio o copia) serán consideradas una demostración inequívoca de falta de ética por lo que recibirán una calificación de cero (Suspense).

Para aprobar la asignatura se deben superar, de forma general, los bloques de contenidos y actividades establecidas, y conseguir los objetivos marcados.

6.3 **Sistemes de recuperació**

Sistemas de recuperación

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)

Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

L'alumnat que haja assistit a classe de forma regular i que no haja superat algun/s dels treballs proposats a l'assignatura, haurà de presentar-los a la segona convocatòria, degudament corregits. Els criteris per a la seva avaluació seran els mateixos que els de l'avaluació en primera convocatòria.

Per a l'alumnat que hagi superat el 20% d'absències a les hores presencials i que no haja presentat correctament tots els treballs del curs ni haja assolit el 5 a l'examen teoricopràctic a la 1ª convocatòria, serà avaluat de nou a la 2ª convocatòria. Haurà de realitzar un examen teoricopràctic de tots els continguts impartits i lliurar, prèviament a l'examen, tots els treballs realitzats a l'assignatura. Així mateix, els percentatges relatius a la nota quedaran reflectits de la següent manera.

- Examen i/o prova teoricopràctica 60%
- Treballs realitzats a classe 40%

En qualsevol cas, si el professorat observa que la feina feta per l'alumne o alumna no és suficient per a la seua avaluació, realitzarà les proves específiques que considere oportunes.

El alumnado que haya asistido a clase de forma regular y que no haya superado alguno de los trabajos propuestos en la asignatura, deberá presentarlos en la convocatoria extraordinaria, debidamente corregidos. Los criterios para su evaluación serán los mismos que en la evaluación ordinaria.

Para el alumnado que haya superado el 20% de ausencias en las horas presenciales y que no haya presentado correctamente todos los trabajos del curso ni haya alcanzado el 5 en el examen teórico-práctico en la 1ª convocatoria, será evaluado de nuevo en la 2ª convocatoria. Deberá realizar un examen teórico-práctico de todos los contenidos impartidos y entregar, previamente al examen, todos los trabajos realizados en la asignatura. Los porcentajes relativos a la nota quedarán reflejados de la siguiente manera:

- *Examen y/o prueba teórico-práctica 60%*
- *Trabajos realizados y presentados en a lo largo de la asignatura 40%*

En cualquier caso, si el profesorado observa que el trabajo realizado por el alumno o alumna no es suficiente para su evaluación, realizará las pruebas específicas que considere oportunas.

7 Bibliografia

Bibliografía

- Borràs Jesús y COLOMER, Antoni (1980). Arte y técnica de filmar, Ed. Bruguera.
- Buratti, Pablo. (2021) Storyboarding Almodóvar. Palma de Mallorca: Dolmen
- Canemaker, John (2007): Paper Dreams: The Art And Artists Of Disney Storyboards, Ed. Hyperion.
- Eisner, Will. Graphic Storytelling and Visual Narrative. New York: Norton
- González, Raúl. (2014) Manual para la realización de storyboard. València: Universitat Politècnica de València.
- González, Raúl (2023) Manual del Artista de Storyboard. Barcelona. Canimation.
- Hart, John. (2002) La tècnica del Storyboard. Madrid: IORTV
- Joon Ho, Bong (2020) Parasite: a graphic novel in storyboards. Nova York:Grand Central Publishing
- McCloud, Scott (2006). Hacer comics. Bilbao: Astiberri Ensayo.
- Simon, Mark (2000) Storyboards: Motion in Art, Ed. Focal Press.
- Smith, Andrew (1980). Cómo dar dinamismo a tus cómics, Ed. Martínez Roca S.A, 2002.
- Thompson, Roy (2002). El lenguaje del plano, Ed. IORTV.
- Ward, Peter (2000). Composición de la imagen en cine y TV, Ed. IORTV, 1997.